

Mi a teendő súlyos ipari baleset esetén?

SZAKÁLY TELEPÜLÉS LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYA

EZ A KIADVÁNY AZ ÖN TÁJÉKOZTATÁSÁT SZOLGÁLJA:

- a környezetében működő veszélyes ipari üzemről,
- a veszélyes anyagokról és a lehetséges súlyos balesetokról,
- a bekövetkezett súlyos baleset elleni védekezés szabályairól.

Készült:

Szakály község Önkormányzata

és a

BM Országos Katasztrófavédelem Főigazgatóság
területi és helyi szervei megbízásából.

TÁJÉKOZTATÓ

A SÚLYOS IPARI BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉSRŐL

A megelőzés és a védekezés közös érdekünk!

A VESZÉLYEK

A gazdaságban jelen lévő veszélyes anyagok tárolása, feldolgozása, felhasználása magában hordja a súlyos ipari balesetek kialakulásának kockázatát. Szerencsére ilyen súlyos balesetek ritkán fordulnak elő.

MEGELŐZÉS + TÁJÉKOZTATÁS = BIZTONSÁG

Az uniós normákat (Seveso III. Irányelv) rögzítő veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló katasztrófavédelmi törvény a súlyos ipari balesetek megelőzését, és a balesetek káros következményeinek csökkentését célzó intézkedéseket vezetett be hazánkban. A törvény a KATASZTRÓFAVÉDELEM feladatává tette a súlyos balesetek elleni védekezéshez kapcsolódó állami feladatok irányítását és azok ellátásának biztosítását.

A katasztrófavédelmi törvény az ipari üzemek vezetői kötelességévé teszi az üzemben jelenlevő veszélyes anyagokkal kapcsolatos kockázatok felmérését, a reálisan feltételezhető súlyos balesetek bekövetkeztekor jelentkező hatások meghatározását, a lakosság és a környezet védelmének érdekében a szükséges üzemi megelőző intézkedések megtételét. Ezen információt a veszélyes üzem BIZTONSÁGI JELENTÉSE tartalmazza. A veszélyes üzem biztonsági jelentése NYILVÁNOS, a helyi polgármesteri hivatalban mindenki számára hozzáférhető.

AZ ÜZEMELTETŐ MINDEN TŐLE ELVÁRHATÓT MEGTESZ A SÚLYOS BALESETEK MEGELŐZÉSÉRE ÉS A KIALAKULT BALESET(EK) ÜZEMEN BELÜLI HATÁSAINAK MÉRSÉKLÉSÉRE.

Egy bekövetkező váratlan esemény kezelésére a település polgármestere – a hivatásos katasztrófavédelem helyi szervével együttműködve – KÜLSŐ VÉDELMI TERVET készített, amely meghatározza a lakosság, az anyagi javak és a környezet védelmével kapcsolatos feladatokat, a végrehajtásukkal összefüggő feltételeket, erőket és eszközöket.

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleset esetén gépi vagy kézi SZIRÉNA hangja riasztja a lakosságot.

Amikor a jelzést meghallja:

- **munkahelyén vezetője intézkedései alapján cselekedjen,**
- **ha az utcán közlekedik, a lehető legrövidebb úton menjen haza (ha csak a hatóságtól erre vonatkozóan hangosbemondón keresztül, vagy más módon ellentétes utasítást nem kap)**

Ha otthonában tartózkodik, a következők szerint cselekedjen!

MIT KELL TENNI, HA SÚLYOS IPARI BALESET TÖRTÉNIK?

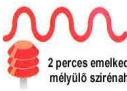
A HELYES MAGATARTÁSI SZABÁLYOK AZ ÜZEM KÖRNYEZETÉT IS VESZÉLYEZTETŐ MÉRGEZŐ ÉGÉSTERMÉKEK SZABADBA KERÜLÉSEKOR

	A baleset bekövetkeztéről szirénajel, vagy a hangszórós gépjárművek hangosbemondója tájékoztatja.		Kimenekítés elrendelésekor vegye magához igazolványait, pénzét, legfontosabb gyógyszereit és értéktárgyait.
	Áramtalanítson, kapcsolja ki a gázt, munkagépét állítsa le.		Háziállatait zárja be!
	Ne dohányozzon, a kályhákban, füstölőkben, vagy a szabadban égő tüzet oltsa el.		Csukja be az ajtókat és az ablakokat, zárja be lakását!
	Elemes rádiókészülékén figyelje a helyi adók adását /Tamási Rádió, Alisca Rádió/.		Gyalog vagy kerékpáron a meghatározott irányba és menekülési útvonalon családjával együtt menjen a kijelölt gyülekező helyre.
	Kísérje figyelemmel az elsőként beavatkozók hangszórós járműveinek tájékoztatóit.		Önálló menekülésre képtelen mozgáskorlátozott, beteg személyek nevérol, lakcíméről tájékoztassa a feladatok helyszínen lévő irányítóját.

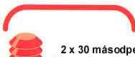
	A tájékoztatókból értesül, ha lakását közvetlen veszély fenyegeti.		A veszély elmúltával lakásába visszatérve szellőztessen és ellenőrizze használati tárgyait.
---	--	---	---

A SZIRÉNAJELEK

RIASZTÁS

 2 perces emelkedő és mélyülő szirénahang 	Jelentése: KATASZTRÓFAVESZÉLY! 120 másodpercig tartó, váltakozó hangmagasságú, folyamatos szirénahang jelzi a közvetlen veszélyt. Ekkor el kell hagyni az utcákat, a közterületeket és menedéket kell keresni.
---	--

VESZÉLY ELMÚLT

 2 x 30 másodperces folyamatos állandó hang 30 másodperces szünettel 	Jelentése: VESZÉLY ELMÚLT! 2 x 30 másodpercig tartó, egyenletes hangmagasságú szirénahang, a jelzések közötti 30 másodperces szünettel, amely jelzi a veszély elmúltát.
--	--

A fenti sziréna jelek nem tájékoztatnak a veszély típusáról, a szükséges ellenintézkedésekről, a védekezésre vonatkozó részletes információkról, ezért kiegészítő utasításokat rádióból és televízióból kaphat.

További felvilágosítás az Internetről vagy a katasztrófavédelem honlapjáról www.katasztrofavedelem.hu szerezhető be.

TÁJÉKOZTATÓ
A TELEPÜLÉST VESZÉLYEZTETŐ FELSŐ KÜSZÖBÉRTÉKŰ
ÜZEMRŐL ÉS A LEHETSÉGES SÚLYOS IPARI BALESETEKRŐL

A VESZÉLYES ÜZEM ADATAI

Telephely

A cég neve, címe:

Hőgyészi Agrokémiai Kft.

7192 Szakály, Bartók B. u. 500.

Külső tájékoztatásért felelős:

Balogh Gábor telepvezető

vagy az általa megbízott személy

Tel.: 74/488-343

E-mail: hak@ak-hogyesz.hu

VESZÉLYES TEVÉKENYSÉGEK

Az üzemben folyó veszélyes tevékenység:

A mezőgazdaságban használt tűz- és robbanásveszélyes, valamint mérgező, ill. környezetre veszélyes anyagok tárolása, forgalmazása.

A veszélyes anyagok jelenlétének körülményei:

➤ ***Ammónium-nitrát 34% műtrágya:***

◆ Műtrágya tárházban Big-bag zsákos kiszerelésben, váltózó (de max. 4000 t) mennyiségben,

➤ ***Toxikus és ökotoxikus anyagok:***

◆ Növényvédőszer raktárban, változó mennyiségben (20-60t)

A JELENLÉVŐ VESZÉLYES ANYAGOK

Ammónium nitrát műtrágya

Fizikai és kémiai tulajdonságok:

Halmazállapot: szilárd

Külalak: fehér vagy enyhén színezett granulátumok vagy szemcsék.

Szag: szagtalan

Vizes oldat pH-ja: (1 %-os) >4,4.

Olvadáspont: 169,6 °C 1013 hPa-on

Forráspont: (15 hPa) >210 °C (bomlik)

Gyúlékonyság: nem éghető (molekulaszerkezet alapján)

Hőbomlás: 170 °C felett

A műtrágya önmagában nem éghető, de az égést elősegítheti még levegő távollétében is. Melegítésre megolvad és a további hevítés bomlást okozhat, amely toxikus nitrogénoxidok és ammónia felszabadulásával jár. Zárt térben és erős iniciáló hatás jelenlétben hirtelen ütésnek, nyomásnak vagy magas hőmérsékletnek kitéve robbanhat. 210 °C-nál magasabb hőmérsékleteket kerülni kell különösen zárt vagy rosszul szellőzött helyiségekben, mivel robbanás vagy hőbomlás következhet be.

Tűzveszélyesség:

Nem gyúlékony, de oxidáló (égést tápláló)

Toxikológiai adatok:

Szemsérülés: szem irritációt okozhat

Bőrrel való érintkezés: nincs bizonyított károsító hatás

A súlyos balesetek során kialakuló egészség-, illetve környezetkárosító hatások

A súlyos baleset hatása a környezetre

Az üzem telepítési körülményei súlyos balesetből adódó környezetre vonatkozó veszélyeztetettség szempontjából közepesnek mondható, mert

- A lakott terület szélén helyezkedik el.
- A biztonsági távolság megvan (legközelebbi lakóház 100 m).

Ami kockázatot jelenhet:

- Az uralkodó szélirány a Bartók utca és a 65-ös főközlekedési út irányába jelentkezik.
- A viszonylag nagy forgalmú vasútvonal közelsége (Pécs-Budapest fővonal).

AZ ÜZEMRE VONATKOZÓ FONTOS INFORMÁCIÓK

A Högyészi Agrokémiai Kft. a mezőgazdaság tevékenységéhez biztosítja az ún. input anyagokat. Ez alapvetően a vetőmag, műtrágya és növényvédőszer forgalmazást jelent. A telephelyen csak tárolás és ehhez kapcsolódó mozgatási tevékenység folyik. A telephelyen kialakult tüzeset kapsán mérgező égéstermékek kerülhetnek a levegőbe, az ammónium-nitrát érintettsége esetén robbanásveszély is kialakulhat.

A kialakulható veszélyhelyzeteket megvizsgálva a legsúlyosabb események esetében a veszélyes zóna az üzem kerítésén kívülre is kiterjedhet.

Az üzem az üzemi ügyeleten kívül 24 órás műszaki ügyeleti szolgálatot tart fenn. Itt jelenthető be bármilyen, az üzemmel kapcsolatban észlelt veszélyhelyzet is. Az üzemben munkaidő alatt 30-40 fő tartózkodik, munkaidő után biztonsági szolgálat vigyáz a telephelyre.

Az üzem a belesetek elhárítására felkészült, a mentéshez, a tűzoltás megkezdéséhez szükséges minden felszereléssel rendelkezik.

Az üzem kárelhárításban érintett minden dolgozója feladatát rendszeresen gyakorolja, képesek egy kialakult veszélyhelyzetben azonnal megkezdeni a mentés, kárelhárítási tevékenységet!

A veszélyes anyagok elhelyezkedése és azok mennyisége

- Műtrágya tárház, ammónium-nitrát műtrágya, max. 4000 t
- Mérgező és környezetre veszélyes növényvédő szerek, 20-60 t

A kémiai reakciók, fizikai vagy biológiai folyamatok

Ammónium-nitrát műtrágyát érintő tűz esetén 210 Celsius fokon önfenntartó égés (bomlás) történhet, amely során mérgező ammónia, sósav és nitrózus gázok keletkeznek. Zárt térben robbanásveszély is kialakulhat

Kerülendő anyagok (a következő anyagokkal nem kerülhet kapcsolatba, mivel robbanásveszélyes keveréket alkothat:

Éghető anyagok, szerves anyagok, mezőgazdasági termények, vetőmag, széna, szalma, redukáló anyagok, erős savak és lúgok, kén, klorátok, kloridok, kromátok, nitritek, permanganátok, foszfor, fémporok és olyan fémeket tartalmazó anyagok, mint a réz, nikkel, kobalt, cink, kadmium, ólom, bizmut, króm, magnézium, nátrium, kálium, alumínium és ötvözeik. Spontán reagál ecetsav-anhidrid és salétromsav keverékével, ammónium-szulfát és kálium keverékével, vas(II)-szulfiddal, rézzel, fűrészporral, karbamiddal, bárium-nitráttal. Alkálifémekkel robbanóképes reakcióterméket képez.

A külső behatás elleni védelem

- Tűzjelző rendszer
- Villámvédelem kiépítettsége
- Emberi behatás elleni védelem
- Kerítés, őrzésvédelem, kamera rendszer
- Térvilágítás

Tűzoltóvíz hálózat

A telephelyen tűzivíz hálózat (két földfeletti tűzcsap) és egy tűzivíz tározó áll a rendelkezésre

Tűzjelző rendszerek

A műtrágya tárházban és a növényvédőszer raktárban tűz- és füstjelző rendszer került kiépítésre, amely az állandó portaszolgálat felügyel.

TÁJÉKOZTATÓ

A TELEPÜLÉS KÜLSŐ VÉDELMI TERVÉRŐL

A KÜLSŐ VÉDELMI TERV RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

Külső Védelmi Terv fogalma:

A Hőgyészi Agrokémiai Kft. környezetében élő lakosság mentése, az anyagi javakban, a környezetben bekövetkező károk enyhítése érdekében a végrehajtandó rendszabályok bevezetésére, a végrehajtó szervezetre, a vezetésre, az adatszolgáltatásra vonatkozó terv.

Külső Védelmi Terv célja:

Azon intézkedések megvalósítása, melyek Szakály község lakosságának és környezetének a Hőgyészi Agrokémiai Kft. telephelyén keletkezhető súlyos balesetek hatásai elleni védelméhez szükségesek.

A Külső Védelmi Terv hatálya:

A Külső Védelmi Tervben meghatározottak vonatkoznak a veszélyeztetett területen belül tartózkodókra, illetve a védekezésben résztvevőkre.

A Külső Védelmi Terv tartalma:

A dokumentum tartalmazza a bekövetkező eseményeket, az ennek során kialakulható veszélyhelyzeteket és veszélyeztető hatásokat, a lakosság riasztásának és tájékoztatásának formáit, a védekezés érdekében az esemény bekövetkezése és annak elmúlása jelzéseit, illetve a lakosság lehetséges kimenekítési lehetőségeit, valamint az általuk követendő magatartási szabályokat. A dokumentum részletesen taglalja a veszélyhelyzeti kockázat csökkentő intézkedéseket és műszaki megoldásokat, az esetlegesen kialakulható veszélyhelyzetek lokalizálását, a mentésben és kitelepítésben résztvevő erőket, eszközöket, továbbá a helyreállítás alapvető követelményeit.

A védekezésben résztvevő erők, eszközök valamint a lakosság riasztása és tájékoztatása a bekövetkezett eseményről:

Jelen terv elsősorban azon eseményekkel kapcsolatos veszélyelhárítási és lakosságvédelmi feladatokat tartalmazza, amelyek bekövetkezésekor az üzem környezetében élők, illetve az érintett területen tartózkodók (utca, vasút, stb.) kerülnek veszélybe.

A RIASZTÁSRA TERVEZETT SZERVEZETEK

A riasztási, tájékoztatási feladatok tartalma és formája alapvetően a veszélyességi övezet nagyságától, a bekövetkezett esemény jellegétől és a mentésben, kárelhárításban résztvevő (bevonásra kerülő) szervezetektől függ.

Üzemi veszélyelhárító szervezet riasztása:

A belső védelmi tervben meghatározottak szerint történik saját riasztási tervük alapján.

Katasztrófavédelmi szervezetek riasztása:

Tűzoltóság:

A **105** vagy a **112** segélyhívó számon.

Mentők:

A **104** vagy a **112** segélyhívó számon

Rendőrség:

A **107** vagy a **112** segélyhívó számon

A Tolna Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság:

A 112 segélyhívó számon. A szervezeten belül a további riasztásokat az üzem Tűzoltási és Műszaki Mentési Terve, illetőleg a belső értesítési tervek alapján a vármegyei katasztrófavédelmi igazgatóság ügyelete hajtja végre.

A Dombóvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség:

A vármegyei katasztrófavédelmi igazgatóság ügyeletén keresztül: 112

Együttműködő (közreműködő) szervek, szervezetek riasztása, tájékoztatása

Helyi szervek, szervezetek

A mentési, veszélyelhárítási és lakosságvédelmi, valamint ellátási feladatok végrehajtásában együttműködők (közreműködők) adatai			
Dombóvári Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya	Dr. Albert Nóra	74/466-341	
Hőgyészi Agrokémiai Kft. ügyvezető	dr. Keserű Mihály Gőzné Papp Erzsébet	74/488-343	
Hőgyészi Agrokémiai Kft. telepvezető	Balogh Gábor	74/488-343	
Hőgyészi Agrokémiai Kft. védelmi szaktanácsadó	Kovácsné Deli Tünde		
MÁV Dombóvári Üzemmérnökség	Savanyu Zoltán		

Vármegyei szintű szervek, szervezetek (ügyeletek)

A mentésvezető, illetve a kérkező tűzoltó egység parancsnokának megállapítása alapján a Vármegyei Igazgatóság ügyeletén keresztül a TMMT alapján.

Polgári védelmi szervezetek riasztása:

A munkahelyi, kárelhárításban érintett munkahelyi polgári védelmi szervezet vezetői intézkedésre.

Polgármester döntése alapján a település polgári védelmi szervezetének riasztási-berendelési és készenlétbe helyezési terve alapján (telefonon, vagy személyesen ill. futár útján).

Helyi Védelmi Bizottság, Területi Védelmi Bizottság tájékoztatása:

A kockázati helyeken bekövetkező rendkívüli események várható hatása miatt számolni kell a Tamási Járási Helyi Védelmi Bizottság, és a katasztrófa (polgári) védelmi munkacsoportjának riasztásával is.

A HVB Elnökének szükség szerinti tájékoztatását a település polgármestere, a TVB tagjainak értesítését az alábbi rendben kell végezni:

Üzemvezető ⇒ Polgármester ⇒ Területi Védelmi Bizottság elnöke ⇒ Helyi Védelmi Bizottság elnöke

Mentésvezető ⇒ Vármegyei Katasztrófavédelmi Ügyelet ⇒ OKF Főügyelet ⇒ Területi Védelmi Bizottság ⇒ Igazgató ⇒ Főigazgató

A LAKOSSÁGVÉDELEM MÓDSZEREI

RIASZTÁS:

A telephelyen a portafülkében található kézi sziréna az üzenen belüli veszélyt jelzik:

Amennyiben a telephelyen bekövetkezett rendkívüli esemény hatása a területen kívüli lakosságot is közvetlenül veszélyeztet, a község polgármestere elrendeli a veszélyzónában élők katasztrófa riasztását.

A riasztás **végrehajtható:**

- Telepített motoros szirénával (120 mp-ig tartó váltakozó hangmagasságú szirénahang)
- Elsődleges beavatkozók hangosító berendezéseivel
- Gépjárműves- és gyalogos riasztó őrsökkel
- adásidőben a közszolgálati és kereskedelmi rádió- és Tv adókon, csatornákon

„ADÁSUNKAT MEGSZAKÍTJUK!

ADÁSUNKAT MEGSZAKÍTJUK!

FIGYELEM! FIGYELEM!

TOLNA VÁRMEGYE! SZAKÁLY TELEPÜLÉS!

TOLNA VÁRMEGYE! SZAKÁLY TELEPÜLÉS!

KATASZTRÓFARIADÓ!

(a katasztrófa típusának meghatározása)

KATASZTRÓFARIADÓ!

(a katasztrófa típusának meghatározása)”

VESZÉLYHELYZETI TÁJÉKOZTATÁS:

A bekövetkezett eseményről, annak veszélyeztető hatásairól, a veszélyelhárítási feladatok helyzetéről, a veszélyzóna kiterjedéséről, a veszélyeztetett területen lévő lakosságra ajánlott magatartási szabályokról tájékoztatást kap:

- az elsőként beavatkozó szervek hangszórós gépjárműveinek közleményeiből (ha azok a területen közlekedhetnek),
- a helyi rádiók (Alisca Rádió, Tamási Rádió) által sugárzott tájékoztatókból,

- a polgármester vagy az üzem által a helyszínre kiküldött gyalogos riasztó őrök tagjaitól.
- A veszélyelhárítás későbbi fázisában a Tolna Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság és a Dombóvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség szolgálati gépjárműveinek közleményeiből, ha mozgásukat a kialakult helyzet lehetővé teszi.

ELZÁRKÓZÁS:

A veszélyzónában lévő lakosság védelme érdekében elzárkózás kerülhet elrendelésre, amelynek során azonnal végre kell hajtani az alábbiakat:

- Azonnal menjen be a lakásába, vagy a legközelebbi közintézménybe!
- Zárja be az ablakokat, ajtókat szükség esetén fokozza a szigetelő képességüket!
- Figyelje a mentésben résztvevő szervek utasításait, azokat haladéktalanul hajtsa végre!

KIMENEKÍTÉS:

Amennyiben a veszélyes üzemben bekövetkezett rendkívüli esemény a környezetben élőket is közvetlenül veszélyezteti, a község polgármestere – távollétében a kárterület parancsnoka – elrendeli a veszélyzónában lévők azonnali kimenekítését. A kimenekítésre igénybe vehető utakról a közleményekből értesülhet.

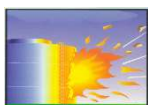
A nagyközség külső védelmi terve szerinti lehetséges kimenekítési utakat és gyülekező helyeket valamint a lakossági riasztó eszközök (elektromos szirénák) telepítési helyét az alábbi térképvázlat tartalmazza.

A KIMENEKÍTÉS SZABÁLYAI:

- Gyalog vagy járművel csak a kijelölt menekülési útvonalon közlekedhet.
- Segítse az időseket, betegeket, gyermekeket és a mozgásukban korlátozottakat!
- Menekülés közben a tilos a dohányzás, valamint mobil telefon és minden elektromos berendezés használata.
- A gyülekező helyre érkezés után az átmeneti elhelyezési feladatok irányításával megbízott személy utasításait hajtsa végre!

A KIMENEKÍTETT LAKOSSÁG ELHELYEZÉSE:

A veszélyzónából kimenekített lakosság átmeneti elhelyezése a község közintézményeiben (általános iskola, óvoda, művelődési ház) történik, vagy ha erre nincs lehetőség, akkor a közeli települések hasonló közintézményeiben valósul meg. Lakásába a veszély elmúltá után lehet ismét visszaköltözni. A veszély megszűnéséről a riasztó eszközök szirénajelzéséből, a helyi rádiók adásaiból, valamint a hangszórós gépjárművek közleményeiből értesülhet. A közintézményekben elhelyezettek helyben kapnak tájékoztatást

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK, HOZZÁFÉRHETŐSÉGEK

TÁJÉKOZTATÓ SZERVEZETEK

OKF elektronikus tájékoztató rendszere:

www.katasztrofavedelem.hu

Dombóvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség

Tel.: 74/566-060

E-mail:

titkarsag.dombovar@katved.gov.hu

Baranya Vármegyei Kormányhivatal

Tel: 72/795-782

Közlekedési, Műszaki Engedélyezési,

Fax: 72/511-874

Mérésügyi és Fogyasztóvédelmi Főosztály,

E-mail: pecs.meresugy@baranya.gov.hu

Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Osztály

Honlap:

<https://www.kormanyhivatal.hu/hu/baranya/szervezeti-egysegek-menu/kozlekedesi-muszaki-engedelyezesi-meresugyi-es-fogyasztovedelmi-foosztaly>

SEGÉLYHÍVÓSZÁMOK

KÖZPONTI SEGÉLYHÍVÓ: **112**

RENDŐRSÉG: **107**

TŰZOLTÓSÁG: **105**

MENTŐK: **104**